

Hoe bereiden diabetespatiënten zich voor op een onderzoek?

Advies voor mensen die insuline gebruiken.

(INT-026, uitgave oktober 2008)

Als u langere tijd niet mag eten...

Binnenkort heeft u een afspraak voor een onderzoek in het ziekenhuis, waarvoor u gedurende langere tijd niets mag eten. Waarschijnlijk weet u uit ervaring dat dit problemen op kan leveren met uw bloedglucosespiegel. U kunt dan last krijgen van een aantal vervelende verschijnselen die wijzen op een te hoge of een te lage bloedglucosespiegel. Om deze problemen te voorkomen is het belangrijk dat u de instructies in deze brochure nauwkeurig opvolgt, naast de andere voorbereidingen die u voor het onderzoek moet treffen.

Krijgt u een röntgenonderzoek van de dikke of dunne darm, of een coloscopie, dan gelden andere adviezen. Raadpleeg de diabetesverpleegkundige.

De informatie in deze folder heeft alleen betrekking op het gebruik van insuline bij diabetes mellitus, en niet op andere medicijnen.

Dag vóór het onderzoek

De dag vóór het onderzoek moet u al voorbereidingen treffen voor uw insulinedosering en de controle van uw bloedglucose. In onderstaande tabellen vindt u de richtlijnen.

Bloedglucosecontrole dag voor het onderzoek

Tijdstip	Bloedglucosewaarde	Actie
controle voor de nacht	lager dan 4,0 mmol	0,4 dl ranja (=2 cm) met water en na een uur opnieuw controle
	lager dan 6,0 mmol	30 grkoolhydraten eten = 2 porties fruit of 2 sneetjes brood of 2 glazen sap
	tussen 6,0 en 8,0 mmol	15 grkoolhydraten eten = 1 portie fruit of 1 snee brood of 1 glas sap
	hoger dan 8,0 mmol	goed
	hoger dan 15,0 mmol	indien mogelijk zelf bijregelen of contact opnemen met uw arts

Deze informatie voor patiënten is met de grootste zorg samengesteld. Het betreft algemene informatie.

Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend.

© Jeroen Bosch Ziekenhuis

www.jeroenboschziekenhuis.nl

Insulinedosering dag voor het onderzoek

Insulinesoort	Tijdstip waarop u normaal insuline spuit	Dosering*)
kortwerkende insuline = Actrapid / Apidra / Humalog / Humuline Regular / Insuman Rapid / Novarapid	voor avondmaaltijd	gebruikelijke dosering
langwerkende insuline = Humuline NPH / Insulatard / Insuman Basal / Monotard / Lantus / Levemir	voor avondmaaltijd	75% van de gebruikelijke dosering
	voor slapen	75% van de gebruikelijke dosering
combinatie insuline = Humalog mix 25 Humuline (30/70) Insuman Comb (50-25-15) Mix (30/40/50) Novomix 30	voor avondmaaltijd	75% van de gebruikelijke dosering

*) zo nodig bij halve eenheden naar boven afronden

Dag van het onderzoek

De dag van het onderzoek moet u maatregelen treffen voor de insulinedosering en de controle van uw bloedglucose. In onderstaande tabellen vindt u de richtlijnen.

Pas op: de insulinedosering voor en na het onderzoek staan in aparte tabellen.

Bloedglucosecontrole gedurende dag van het onderzoek

Tijdstip	Bloedglucosewaarde	Actie
dagcurve prikken = nuchter / twee uur na iedere maaltijd / voor het slapen gaan	lager dan 4,0 mmol (hypo)	0,4 dl ranja (=2 cm) met water (ranja passeert de maag snel en is geen belemmering voor onderzoek)
	tussen 4,0 en 10,0 mmol	goed
	tussen 10,0 en 15,0 mmol	accepteren
	hoger dan 15,0 mmol	indien mogelijk zelf bijregelen of contact opnemen met uw arts

Insulinedosering **VOOR** het onderzoek

Tijdstip onderzoek	Insulinesoort	Tijdstip waarop u normaal insuline spuit	Dosering*)
voor 12.00 uur; U bent nuchter vanaf 24.00 uur	alle soorten insuline	voor ontbijt	geen insuline spuiten
na 12.00 uur; U gebruikt een licht ontbijt (=2 beschuiten met jam en een kopje thee)	alle soorten insuline	voor ontbijt	50% van de gebruikelijke dosering
	alle soorten insuline	voor lunch	geen insuline spuiten

*) zo nodig bij halve eenheden naar boven afronden

Insulinedosering **na** het onderzoek

Tijdstip onderzoek	Insulinesoort	Tijdstip waarop u insuline moet spuiten	Dosering*)
Het onderzoek heeft voor 12.00 uur plaats gevonden	kortwerkende insuline = Actrapid / Apidra / Humalog / Humuline Regular / Insuman Rapid / Novorapid	voor 1e maaltijd na onderzoek	gebruikelijke dosering
	langwerkende insuline = Humuline NPH / Insuman Basal / Insulatard / Monotard / Lantus / Levemir	voor 1e maaltijd na onderzoek	50% van de gebruikelijke dosering die u normaal voor het ontbijt spuit
	combinatie insuline = Humalog mix 25 Humuline (30/70) Insuman Comb (50-25-15) Mix (30/40/50) Novomix 30	voor 1e maaltijd na onderzoek	50% van de gebruikelijke dosering die u normaal voor het ontbijt spuit

*) zo nodig bij halve eenheden naar boven afronden

Vervolg

Insulinedosering **na** het onderzoek

Tijdstip onderzoek	Insulinesoort	Tijdstip waarop u insuline moet spuiten	Dosering*)
Het onderzoek heeft na 12.00 uur plaats gevonden	alle soorten insuline	voor avondmaaltijd	gebruikelijke dosering hervatten
		voor slapen	gebruikelijke dosering hervatten
	Uitzondering: alleen bij 1x daags 's morgens insuline spuiten	voor avondmaaltijd	50% van de gebruikelijke dosering die u normaal voor het ontbijt spuit

*) zo nodig bij halve eenheden naar boven afronden

Wat u verder nog moet weten...

Gebruikt u behalve insuline ook bloedsuikerverlagende tabletten? Dan geldt ook het advies zoals beschreven in de folder 'Hoe bereiden diabetespatiënten zich voor op een onderzoek? *Advies voor mensen die bloedsuikerverlagende tabletten gebruiken*' (INT-027)

U doet er goed aan om druivensuiker-tabletten mee te nemen wanneer u voor het onderzoek naar het ziekenhuis komt. Mochten de voorzorgsmaatregelen onverhoopt niet toereikend zijn, dan heeft u toch iets bij de hand om een hypo te voorkomen.

Als u na het lezen van deze brochure nog vragen heeft, neemt u dan contact op met uw behandelend arts of uw diabetesverpleegkundige.

De diabetesverpleegkundige is bereikbaar via het secretariaat: (073) 699 22 43, op werkdagen van 08.45 - 12.00 uur en 13.00 - 17.00 uur.